

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18100

Θέμα 417^{ov} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 746-761**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΚΡ. Ὡ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον.
ΑΙ. Οὐ τὰν ἔλοις ἦσσω γε τὰν αἰσχροῶν ἐμέ.
ΚΡ. Ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὄδε.
ΑΙ. Καὶ σοῦ γε κάμοῦ, καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.
ΚΡ. Ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς. 750
ΑΙ. Ἦδ' οὖν θανεῖται καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινα.
ΚΡ. Ἦ κάπαπειλῶν ᾧδ' ἐπεξέρχη θρασύς;
ΑΙ. Τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
ΚΡ. Κλαίων φρενώσεις, ἂν φρενῶν αὐτὸς κενός.
ΑΙ. Εἰ μὴ πατήρ ἦσθ', εἶπον ἂν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν. 755
ΚΡ. Γυναικὸς ἂν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.
ΑΙ. Βούλει λέγειν τι καὶ λέγων μηδὲν κλύειν;
ΚΡ. Ἄληθες; ἀλλ' οὐ, τόνδ' Ὀλυμπον, ἴσθ' ὅτι,
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.
Ἄγαγε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα 760
παρόντι θνήσκη πλησία τῷ νυμφίῳ.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἦ κάπαπειλῶν ᾧδ' ... πλησία τῷ νυμφίῳ.****(Μονάδες 30)**

ΚΡΕΩΝ

Αλήθεια, έρχεσαι εναντίον μου με τόσο θράσος, ώστε να με απειλείς ακόμα;

ΑΙΜΩΝ

Και τι απειλή είναι το να μιλά κανείς ενάντια σε ανόητες γνώμες;

ΚΡΕΩΝ

Με κλάματα θα με συνετίσεις, μολονότι ο ίδιος είσαι άμυαλος.

ΑΙΜΩΝ

Αν δεν ήσουν πατέρας μου, θα έλεγα ότι εσύ δεν σκέφτεσαι σωστά.

ΚΡΕΩΝ

Μην προσπαθείς να με κολακέψεις με πολλά λόγια, δούλε μιας γυναίκας.

ΑΙΜΩΝ

Θέλεις μόνο να μιλάς και να μην παίρνεις καμμία απάντηση στα λόγια;

ΚΡΕΩΝ

Αλήθεια; Αλλά, μα τον ίδιο τον Όλυμπο, να ξέρεις ότι δεν θα με βρίζεις ατιμώρητα με τις συνεχείς κατηγορίες σου. Φέρε τη μισητή (γυναίκα), για να πεθάνει αμέσως μπροστά στα μάτια (του) κοντά, παρουσία του μνηστήρα (δίπλα στο γαμπρό που είναι παρών).

2. Ποια είναι η προσφορά του Αρίωνα στην εξέλιξη του διθυράμβου;**(Μονάδες 10)**

Σταθμό στην εξέλιξη του διθυράμβου σημείωσε ο Αρίων από τη Μήθυμνα της Λέσβου, που είχε εγκατασταθεί στις αρχές του 6ου αι. π.Χ. στην αυλή του Περιάνδρου, τυράννου της Κορίνθου, πιθανότατα για να ενισχύσει τη διονυσιακή λατρεία. Ο Αρίων διαμόρφωσε καλλιτεχνικά τον διθύραμβο, συνθέτοντας τους στίχους και τη μουσική. Το περιεχόμενό του ήταν στην αρχή σχετικό με τους μύθους του Διονύσου, αργότερα όμως και με άλλα μυθικά πρόσωπα ή ήρωες. Τους διθυράμβους του Αρίωνα εκτελούσε χορός 50 ανδρών, τον οποίο ασκούσε ο ίδιος ο ποιητής. Ο χορός αυτός, τραγουδώντας τον διθύραμβο με τη συνοδεία κιθάρας, *ώρχεϊτο*, δηλαδή έκανε χορευτικές κινήσεις γύρω από τον βωμό του Διονύσου. Ο Αρίων θεωρείται και *εύρετής τοῦ τραγικοῦ τρόπου*, που σήμαινε ένα είδος μουσικής, το οποίο τραγουδούσαν οι χορευτές μεταμφιεσμένοι σε τράγους, δηλαδή σατύρους.

3. ζῶσαν, ὀλεῖ, λέγειν, φρονεῖν, ἄγαγε, θανοῦσα: Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις, απλές ή σύνθετες, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.**(Μονάδες 10)**

ζῶσαν → ζωτικός, ζώδιο

ὀλεῖ → ολέθριος, πανωλεθρία

λέγειν → διάλεξη, επίλογος

φρονεῖν → φρόνηση, συμπαθητικός

ἄγαγε → αγωγή, στρατηγός

θανοῦσα → αθάνατος, θνησιμότητα

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος